

PAH ilmanäytteenotto-ohje

Tarvikkeet

- // pumppu
- // XAD-putkia
- // työväline XAD-putken pään rikkomiseen (esim. viila)
- // filtterikotelo, jossa filttteri
- // pumpun virtaus n. 2 L/min
- // suositeltava näytteenottoaika 1,5 tuntia

Näytteenotto

PAH yhdisteet kerätään sekä XAD-putkeen että filtterille. Kevyemmät PAH yhdisteet (kaasufaasissa olevat) adsorboituvat XAD-adsorbenttiin ja raskaammat (hiukkasiin sitoutuneet) jäävät suodattimelle. Laboratorio laittaa yleensä näytteenottovälineiden mukaan yhden ylimääräisen XAD-putken ja filtterin. Tämä on ns. kenttänolla, joka liittyy laboratorion sisäiseen laadunvalvontaan. Kenttänollaputkea tai -filttteriä ei tarvitse avata.

1. Näytteen keräysnopeus on n. 2 L/min ja näytettä olisi hyvä ottaa tällä virtausnopeudella vähintään 1,5 tuntia.
2. Täytä kutakin näytettä koskevat tiedot lähetelomakkeelle. XAD-putkiin ja filtterikoteloon tulee merkitä näytetunnus tussilla. Pumpun numerotunnus on merkitty pumpun takaosaan (esim. 2017-001).
3. Riko lasisen XAD-putken molemmat päät ja aseta XAD-putki ja filttteri kuvan 1 mukaisesti. Tarkista, että XAD-putken nuoli osoittaa pumppuun päin.

Kuva 1. XAD-putken ja filtterikotelon liittäminen pumppuun

4. Kytke pumppuun virta painamalla *power/enter*-näppäintä.
5. Käynnistä pumppu painamalla muutamia sekunteja *run/stop*-näppäintä
6. Keräyksen päättyessä sammuta pumppu painamalla *run/stop*-näppäintä, poista XAD-putki ja aseta punaiset muovikorkit tiukasti XAD-putken päähän (varo teräviä reunoja!). Aseta filtterikoteloon sininen ja punainen tulppa.
7. Sammuta pumpun virta painamalla *power/enter*-näppäintä.
8. Kirjaa lähetelomakkeelle näytteenottoaika ja kirjoita XAD-putkeen ja filtterikoteloon näytetunnus esim. tussilla.
9. Täytä jokaisen näytteen tiedot Mikrobionin **OMAT NÄYTTEET** -palveluun joko selaimessa tai **ON-mobi** sovelluksen kautta. Vaihtoehtoisesti voit täyttää paperiset tilaus- ja lähetelomakkeet ja toimittaa ne laboratorioon näytteiden mukana tai sähköpostilla. Lomakkeita on saatavissa Mikrobionin verkkosivuilla.

